
Rukopis zločinu

David Bell

1. KAPITOLA

CONNOR

SOUČASNOST

Když strčím klíč do zámku, Grendel se nerozštěká.

V tu chvíli pochopím, že tady něco nehraje.

Grendel, jedenáctiletý kříženec bigla, navzdory ochabující energii dodnes štěká na pošťáka, sousedy, veverky, kočky, prostě na všechny vetřelce. Můžu se spolehnout, že můj každodenní návrat jako vždy oslaví štěkotem. Nebýt jeho, doma by mě vítalo ticho studené jako mramor.

A přesně to slyším dnes.

Hodím klíče na kuchyňskou linku a svléknu kabát. „Grendele?“

Všechno vypadá jako obvykle. Grendelova miska je skoro prázdná, takže po mém odchodu žral. V kuchyni mívám uklizeno i proto, že nevařím. Všechny přístroje a potřeby jsou na svém místě.

Ale něco mi tu neseďí.

Dům bez Grendelova štěkání působí neútně. *Nefunkčně.*

Zamrazí mě v zádech. Připadám si jako vetřelec, jako bych domů přišel nevhod.

Opatrně procházím domem. Pod nohama mi praská stará prkenná podlaha jako výstřely z pistole.

Po návratu většinou najdu Grendela na pohovce. Kdykoliv zaslechne venku šustnutí, zvedne hlavu a koukne z okna. Pak spustí štěkot, který na jeho velikost zní neúměrně zuřivě, ale jakmile sdělí svůj názor, znovu se utahaně rozplácne, jako by právě uběhl třicet kilometrů.

Ale teď už bych měl slyšet cinkání jeho obojku, cvakot drápků na parketách.

Je to starý pes, připomenu si. Staří psi nejsou nesmrtelní.

„Grendele?“

Na prahu obývacího pokoje ztuhnu.

Všechno je na svém místě. Lampa, kterou nechávám svítit, svítí. Nábytek se nehnul ani o centimetr z místa, kde stojí roky. Všechno v pořádku. Všechno beze změny.

A na podlaze sedí Grendel a při pohledu na mě zabubnuje ocasem o podlahu.

Nic se nezměnilo, jen kdosi okupuje křeslo, nohu přes nohu a něžně škrábe Grendela mezi ušima.

„Ahoj,“ přivítá mě návštěva.

Mozek mívá zpoždění za tělem, které zareaguje okamžitě: svaly se mi napnou, pěsti mimoděk zatnou. Poklesnu v kolenou, jako bych se chystal k obraně, a do žil mi jako raketové palivo vstříkne adrenalin.

Ale přesto ten výjev před sebou pořád nechápu. Mladá žena s dlouhou hřívou obarvenou na nepřirozeně rudý odstín si hoví v lenošce a hladí mého psa. Pozdraví mě, jako by měla plné právo tu být, jako bych se s ní domluvil, že tady na mě počká. Na sobě má červený plášť, černé džíny a mohutné kanady. Větší část obličejje jí skrývají velké brýle kulaté jak soví oči.

„Kdo kčertu jste? Koukejte odtud –“

Žena odtáhne ruku z Grendelovy hlavy a mávne paží, aby mě zarazila. Grendel ke mně přicapká a očuchá mi boty. Na ženu určitě nejdřív štěkal jako na každého, s kým se setká poprvé, ale pak si na něho rychle zvykne. A mě podle všeho taky vidí rád.

„Vy mě přece znáte, Connore,“ řekne žena, „a jakmile si vzpomenete, kdo jsem, určitě vám bude jasné, proč jsem přišla.“

„Neznám vás,“ namítnu, „a pokud ihned nevypadnete, přivolám policii. Předpokládám, že jste nic neukradla a ne-ublížila mému psovi, proto vám dovolím odejít bez postihu a nebudu vás žalovat.“

Moje pohružka nezabere. Žena si okázale sundá brýle, složí je a opatrně si je položí do klína. Zamžourá, ale neodpoví.

„Chcete-li něco k jídlu, vezměte si, co potřebujete. Dám vám i nějaké peníze. Ale musíte odejít.“

„Connore.“

Náhle ji poznám. Ten obličej mi je najednou povědomý. Zářivě modré oči. Tvar obličejje. Hubenější. Mnohem hubenější. Ale stále rozpoznatelný.

Ženě neujde, že mi zvolna svítá, protože se chápavě usmívá jak šachový velmistr, který právě přechytračil slabšího soupeře. „Ne,“ vydechnu. „Ne. Vy přece nemáte... chci říct, měla byste být...“

Povytáhne obočí. „Chcete říct, že mám být po smrti? Uhodla jsem? Měla bych být mrtvá.“

„Mrtvá ne,“ namítnu přiškrceně. „Ne doslova.“

Ale žena přikývne. „No ano, považují mě za mrtvou. Za odepsanou. Zapomenutou. Vymazanou. Odhozenou do příkopu nebo řeky nebo někam do lesa, moje kosti rozvál vítr a postupně se vrací zemi. Prach prachu a tohle všechno. Takhle by to se mnou mělo být?“

„Ano,“ připustím. „To jsme si mysleli všichni. Jsem rád, že to není pravda, ale po pravdě... Nesmírně mě to zaskočilo. Přišla jste...“

Žena sáhne za sebe a vytáhne předmět, který ihned poznám. Okázale ho drží před sebou, jako když prodejce v teleshoppingu předvádí zboží publiku.

„Neměli bychom si promluvit o téhle věci, Connore?“

Je to moje kniha. Dnes ji pustil do světa jeden z největších newyorských vydavatelů. Právě jsem se vrátil z knihovny, kde jsem při autogramiádě podepisoval výtisky zájemcům. Tou knihou jsem si splnil sen.

Neodpovím.

Přejdu pokoj a posadím se na pohovku naproti Madeline O'Brienové. Sedím proti své bývalé studentce, mladé ženě, jež před téměř dvěma lety zmizela – pouhých pár měsíců před složením státních závěrečných zkoušek.

2. KAPITOLA

„Madeline, jste v pořádku?“ zeptám se. „Nejste nějak zraněná? Chcete, abych někomu zavolal? Proboha, a vaše matka ví, že jste naživu? A co policie?“

Mladá žena obrátí knihu k sobě a zadumaně si prohlíží obálku. Krouživě po ní přejede rukou, až papír zašustí. „To probereme za minutku. Nejdřív si chci promluvit o knize.“

„Nesmysl, musíme si promluvit o vás, proč a jak jste se sem dostala? Hledali vás, dělali si starosti. Tohle bude pro každého šok.“

„Všechno hezky po pořádku.“

Do pokoje se vrátí Grendel a se zívnutím se mi rozplácne u nohou. Vzácny jev – host – ho mezitím začal nudit.

„*Vražda mé nejlepší přítelkyně*,“ přečte Madeline. „Skvělý titul. Vymyslel jste ho sám, nebo s ním přišel nakladatel?“

„Byl to můj nápad.“

„Vzpomínám si, že jednou jste nám na přednášce tvrdil, že většina spisovatelů nevydá knihu pod názvem, který se jim zamlouvá, protože nakladatelé jim ho neodsouhlasí nebo změní. Je fajn, že jste si ho prosadil.“

„Ví policie, že jste... tady? Živá?“

„Přišla jsem kvůli tomuhle,“ poklepe žena na knihu. „Byla jsem sice pryč, ale to neznamená, že jsem nevěděla, co všichni v Gatewoodu děláte. Stačí mít počítač a člověk se dostane na sociální síť. Sledovala jsem svoje přátele i příbuzné. Ty zbylé. Vás. Ostatní profesory. Na sociální sítích jste velmi aktivní. V posledních šesti měsících jste psal o knize skoro denně. Zřejmě vám opravdu záleží na tom, aby se prodávala. Říkával jste nám, že nemáme věčně dřepět online, že sociální síť nás ničí, ale podle všeho to přestalo platit v tom okamžiku, kdy vydáváte knihu a potřebujete ji vecpat veřejnosti.“

„To je ale součást spisovatelského řemesla,“ namítám. „Jako každý učitel nesnáším, když někdo použije moje vlastní tvrzení proti mně.“

„Vypadá to tak. Sociální síť se dají použít různě. K inzerování vlastních knih. K hledání pohřešovaných osob.“

Slova a gesta mi připomenou Madeline, jak jsem ji znával. Jednu z mých nejlepších studentek posledního ročníku. Bystrou. Nadanou. Skoro nepopsatelnou. Na seminářích téměř nezavřela ústa a psávala syrové a živé povídky o problémových rodinách bez otce, v nichž matky pravidelně přivolávaly policii na své všivé nové známosti. Snadno jsem si domyslel, že jsou autobiografické. Při našich diskusích mimo učebnu opakovaně zmínila problémy v rodině, ale žádné detaily neuvedla.

Je hubená, jako by shodila nejmíň deset kilo. Zajímalo by mě, co ty dva roky vlastně dělala. Hrozilo jí nebezpečí? Přespávala na ulici?

Navic jí zůstal zlozvyk, který si tak dobře pamatuju; nervózní tik, jímž si pomáhala v učebně nejčastěji ve chvílích, kdy jsme analyzovali některou z jejích povídek. Madeline si vždy mimoděk přejela ukazováčkem po pravém obočí a pak si z něj vyškubla chloupky.

„Tu knihu jsem si koupila už ráno,“ prohodila, když spustila ruku zase do klína. „V knihkupectví Target. Nádhera, moct si koupit vaši knihu. Začala jsem ji číst už na parkovišti a neodtrhla jsem se od ní celý den. Pauzu jsem měla jen v knihovně, kam jsem si přišla poslechnout vaši přednášku.“

Myslel jsem si to. Stála vzadu za lidmi, které jsem neznal. Vybavím si štíhlou dívku se zářivě rudou hřívou.

Až teď se ukázalo, že ji znám; byla to Madeline.

„Odešla jste před autogramiádou,“ poukážu.

„Nesnáším davy. Navíc kolem mě byla spousta známých tváří. Musela jsem být opatrná.“

„Jak jste se dostala do domu?“

„Suterénem. Měl byste si tam pořídit petlici.“

„Tohle je Gatewood. Většina lidí nezamyká ani domovní dveře.“

„To je chyba,“ ušklíbne se Madeline. „Člověk nikdy neví, kdo přijde na návštěvu.“

Je to zvláštní. Když Madeline ve svých dvaadvaceti zmizela, strachoval jsem se o ni. Báł jsem se, zničeně si lámal hlavu představou, že tak mladá dívka se mohla stát obětí zdánlivě náhodného, nicméně příšerného zločinu. Její zmizení – a předpokládaná smrt – v posledním ročníku studia ve mně probudilo gejzíry emocí, které v mém nitru číhaly po nečekaném úmrtí mé ženy a syna.

Celé týdny po Madelineině zmizení jsem prožil jako v mlze a moji kolegové a studenti na tom nebyli o mnoho líp. Pro všechny to byl hrozný šok.

Přesto při pohledu na Madeline ve svém obývacím pokoji necítím úlevu. Její návrat je tak nečekaný, zneklidňující, že se jen marně snažím přijít na trik, kterým bych ji dostal z domu. Pokud Madeline nemá zájem o mou pomoc ani o policii, pak o její přítomnost nemám vlastně zájem. Nechci ji tu, protože znám skutečný důvod její návštěvy.

„Už jsem se zmínila, že jsem se hned ráno pustila do čtení knihy,“ připomene dívka. „A čtu ji dál. Čtu dál, i když přesně vím, co všechno se v ní odehraje.“

3. KAPITOLA

MADELINE

JARO PŘED DVĚMA LETY

Podnik Dubliners se inzeroval jako autentická irská hospoda.

Madeline sice v Irsku nikdy nebyla, vlastně nikdy necestovala, ale byla si jistá, že k autentičnosti má bar nesmírně daleko. Plakáty na stěnách vedle reklamy na Guinness zobrazují zpěněný prudký příboj a bujně zelené pas-tviny. Barman chvílemi mluví s přízvukem, ačkoliv se v jednu chvíli pod-řekl, že vyrůstal v kentuckém Lexingtonu, pouhé dvě hodiny jízdy odtud. Tolik k té autenticitě.

Jenže studentům to bylo ukradené. Měli tu laciné pivo a z kampusu to sem bylo jen kousek pěšky.

Občas, když bylo málo hostů, se barman nezatěžoval kontrolou průkazů kvůli věku. Dvaadvacetileté Madelině a jejím spolužákům z kurzu tvůrčího psaní pro pokročilé to bylo jedno – v posledním ročníku školy už všichni byli dost staří a mohli pít legálně. Zrovna tahle okolnost ale do podniku vá-bila spoustu studentů, i když to uvnitř páchlo po zvětralém pivu a přepále-ném tuku. Při každém kroku se podrážka přilepila k podlaze: krok-mlask, krok-mlask.

Doktor Nye – nebo „Connor“, jak si nechal říkat při těch příležitostech, kdy si se studenty vyrazil na pivo – ohlásil, že po semináři tvůrčího psaní se v Dubliners koná sraz všech nad jednadvacet, kdo mají chuť posedět u piva. A na jeho účet. Tu nabídku si nenechal ujít žádný student. Madeline se z trpké zkušenosti poučila, že když některý z vyučujících pozve studenty na pivo, některým profesorům je lépe se vyhnout a u jiných je stejná situace v pohodě.

Madeline si objednala pintu piva Harp, opřela se o konec barového pultu a poklepávala si nohou v rytmu skladby Lynyrd Skynyrd, který si na juke-boxu vybral maník v červené flanelové košili.

Doufala, že s doktorem Nyem si po semináři chvilku promluví. Tedy neje-nom doufala; mluvit s ním potřebovala. Chtěla poradit. To byl hlavní důvod,

proč dnes přišla do Dubliners. Nešlo jí o to pivo zdarma, i když proti němu nic neměla, ale potřebovala využít profesorovu moudrost a znalosti.

Connor sice zachytil její pohled, ale zrovna byl v zajetí tří čtyř nejužvanějších studentů z ročníku. Právě ti se nejhlasitěji řehtali jeho vtípkům, trávil nejvíc času v jeho pracovně, psali povídky ne proto, že je to bavilo, ale aby se zalíbili Connorovi. Madeline si byla jistá, že Connor to při své inteligenci umí prokouknout, a věřila, že ty kecy po něm kloužou jako po teflonu.

Teď tedy trpělivě vyčkávala, aby si s doktorem Nyem mohla promluvit o své diplomové práci.

Ráda by si s ním popovídala o spoustě dalších věcí, ale teď jí nejvíc vrtala hlavou diplomka, kterou odevzdala teprve včera. Téměř v tu vteřinu, kdy ji profesorovi předala a vyšla na chodbu, už ji to mrzelo.

Litovala, že psala o tak drsné a syrové realitě, i když doktor Nye přesně o to studenty vždy žádal.

Ovšem Madeline se bála, že tu syrovost a drsnost reality přehnalá...

A že ji to rafne do zadku. Tvrdě. A tak dělala přesně to, co odjakživa, co ji učili od dětství – hledala únikový východ. Potřebovala najít nejrychlejší cestu pryč, nečekat, až ji skřípne její vlastní průšvih.

Ne, okřikla se v duchu. Zkus pro změnu zůstat. Zkus neutéct...

Kdosi zaparkoval vedle ní, mládenec, který s ní během let absolvoval několik společných seminářů, Isaac Frank. Isaac psal sci-fi povídky nadupané gramatickými chybami. Při jejich čtení by si Madeline nejradši rvala vlasy. Na druhou stranu to byl sympatický kluk, s kterým o přestávce ráda poklábosila. Isaac se zrovna snažil přemluvit rodiče, aby mu před nástupem na univerzitu zaplatili letní zahraniční výlet. Ne studium v zahraničí, ale cestování v zahraničí. Cestování pro zábavu. Nedávno se Madeline svěřil, že rodiče nakonec kývli na třítydenní výlet, i když on chtěl týdny čtyři. Poslouchala ho a tvářila se, že jeho nesmírně důležité problémy chápe.

Teď ovšem doufala, že Isaac nevytáhne tohle téma i tady v hospodě. Opřel se s pivem o pult vedle Madeline, která se rozhodla, že pokud Isaac začne kňučet, že nemá na výlet do Prahy, vylije mu svoje pivo na hlavu. Už to prostě odmítala poslouchat.

„Ahoj, Madeline,“ zazubil se.

„Co se děje, Isaaku?“ zeptala se.

Na odpověď nečekala a zadívala se na druhý konec barového pultu, kde postával Connor se svými patolízaly. Jedna z nich, členka studentského

spolku Hannah, donekonečna něco mlela. Madeline pozorovala Connora, jak poslouchá, tu a tam vymáčkne úsměv, který jí připadal křečovitý; mezi rty se zaleskly zuby, ale oči zůstávaly studené.

„Nepůjdem zachránit doktora Nyeho?“ navrhla Madeline. „Hannah ho zničí; už pět minut se ani nenadechla.“

„Doktor pije už čtvrté pivo.“

„Je to spisovatel. Co jiného můžeš čekat?“

„Jsme tady teprve hodinku,“ připomněl Isaac.

Začala nehtem tukat do sklenice. *Cink. Cink. Cink.*

„Nervózní?“ vyzvídal Isaac.

„Cože?“

„Zdáš se vystresovaná. Nebo co.“

„Jsem v pohodě, Isaaku.“ Uvědomila si, že se na něho utrhla. Isaac se rázem zatvářil jak odkopnuté štěně; očividně byl ten typ, který si s nevrlou ženou neví rady. „Promiň. Ne. Pochop, včera jsem odevzdala diplomku. Je to román.“

„Gratuluju. O krok blíž k diplomu.“

„Jo, snad. Je hrozně... Zkrátka, dala jsem tam pár věcí a nejsem si jistá, jestli to bylo dobře. Ráda bych se na to Nyeho optala.“

„Myslíš sex? To Nyemu nevadí.“

„Ne sex,“ zavrtěla Madeline hlavou. „Zkrátka... Asi si tu diplomku vyžádám zpátky dřív, než si ji přečte. Možná něco změním, možná napíšu něco jiného. Něco... míň realistického. Bojím se, že Nye by si to vyložil nesprávně a ostatní profesori si o mně udělají špatné mínění.“

„Fakt? Je docela fajn.“

„Profesori držívají při sobě,“ namítla. „Stejně jako policajti. Znáš to? Kryjou se navzájem.“

„Jasně, jako mafie. Tam se tomu říká omorta.“

„Myslíš omertu. Kodex mlčení. Četla jsem o tom knihu.“

Isaac se ohlédl po Nyeovi. „Jo, vypadá fakt nešťastně,“ připustil.

„Vypadal bys stejně, kdyby ti přímo do obličeje žvanila Hannah.“

Hudba zesílila. V televizi teď běžel zápas univerzitního basketbalového týmu, hráči pobíhali sem a tam, střídali a přihrávali si míč. Madeline to připadalo nesmyslné, sem tam, sem a tam, ale tady v Kentucky se celý rok nemluvalo o ničem jiném než o tom zatraceném basketbalu. Dokonce i Isaac s vážným výrazem sledoval hru, jako by se díval na dokument o druhé svě-

tové válce či něco na ten způsob. Zmínil se tu někdo, že jde o důležitý turnaj? Celonárodní? Záleží hodně na výsledku?

„Tím to není,“ broukl Isaac s očima přilepenýma k obrazovce. „Je smutný, protože mu zemřela žena i s dítětem. Tragicky.“

Madeline potlačila povzdech. Když si povzdechla po nějakém obzvlášť hloupém výplodu svých spolužáků, profesori ji opakovaně napomenuli. O tragické smrti manželky a dospívajícího syna profesora Nyeho se na škole šušovalo po celou dobu jejího studia. Verze se měnily, od automobilové nehody až po vraždu. Jednou Madeline zaslechla, že oba zemřeli doma na dvoře, když je napadl sousedův rozzuřený pes. Po návratu domů Nye údajně našel dvě roztrhaná těla a psa, jak si olizuje tesáky od krve.

„To jsou jen drby, Isaaku,“ mávla Madeline rukou. „Vypadá smutně, protože by se rád víc věnoval psaní knih, ale nemůže, musí se učit. Je trpící umělec, a tak působí zasmušile.“

Isaac se odtrhl od obrazovky a zešíroka se zazubil jak shovívavý učitel na žáčka. „Kdepak drby.“ Upil ze sklenice a lokty se opřel o pult. Byl vysoký. Neměl přímo nadváhu, byl spíš... oplácáný a působil dojmem, že nejmíň dva měsíce nevylezl na čerstvý vzduch. Trochu jako upír, ale ten bývá vy-záblý. Madeline se při té představě otřásla a v duchu si připomněla, o čem si musí promluvit s Connorem.

Isaac neměl nic společného s doktorem Nyem ani s doktorem Whitem. Tihle chlapíci dokázali zůstat fit a vypadat přitažlivě i ve středním věku.

„Jednou jsem si to googlil a našel jsem článek,“ pokračoval Isaac. „Nyeho manželka byla docela kapacita v oboru manažerského poradenství nebo tak podobně. Jela na konferenci do Maine a jejich patnáctiletého syna vzala s sebou. A tam se to stalo... Fakt úplně šílená věc.“

Překlad Petra Klůfová